

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองท้องถิ่นนับได้ว่าเป็นกลไกสำคัญของการปกครองในระบบประชาธิปไตย เป็นรูปแบบการปกครองที่มีการกระจายอำนาจและการบริหารงานให้แก่ท้องถิ่นเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการและดำเนินการตัดสินใจในเรื่องต่างๆเพื่อตอบสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้ และยังเป็นการปลูกฝังให้ประชาชนได้เข้าใจการปกครองในระดับต่างๆอันจะนำไปสู่การพัฒนาประชาธิปไตยในระดับชาติ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ.2540 ถือเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่ได้มีการกระจายอำนาจทั้งทางการเมือง การปกครองและการบริหารจากรัฐไปสู่ประชาชนในชุมชน ทั้งในรูปแบบประชาธิปไตยแบบตัวแทนและประชาธิปไตยทางตรง โดยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้กำหนดมิให้ข้าราชการของรัฐเข้าไปดำรงตำแหน่งทั้งฝ่ายบริหารและสภาท้องถิ่น โดยผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นจะต้องมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนเท่านั้นและประชาชนยังสามรถใช้อำนาจโดยตรงในการเสนอร่างข้อบัญญัติหรือถอดถอนผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นได้ พร้อมกันนี้ รัฐธรรมนูญมาตรา 284 ยังได้กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดและแผนขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นพ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. 2542 ซึ่งทำให้องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นมีอิสระในด้านการจัดระบบการบริการสาธารณะ, ด้านบริหารการปกครอง, ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการเงิน การคลัง เป็นต้น (ตระกูล มีชัย, 2550: 845-846)

อนึ่งผลจากการกระจายอำนาจและการเพิ่มบทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับ 2540 กล่าวได้ว่าเป็นการเปิดพื้นที่หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคม นอกจากนั้นแล้ว การกระจายอำนาจยังก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเมืองในระดับท้องถิ่นกล่าวคือ มีการเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดของจำนวนองค์กรบริหารส่วนตำบลจาก 600 แห่งเป็น 5,770 แห่งทั่วประเทศ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2552) และมีการเคลื่อนไหวทางการเมืองในระดับท้องถิ่นเกิดขึ้นทั่วประเทศ โดยนักการเมืองระดับชาติจำนวนมากผันตัวเองมาลงสมัครเป็นผู้บริหารท้องถิ่นทั้งในองค์กรบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลนคร ส่วนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่างก็ลาออกจากตำแหน่งเพื่อลงสมัครเป็นนายกและสมาชิกสภา

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนแล้วแต่สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของชุมชนเมืองและชุมชนชนบทได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้การกระจายอำนาจสู่รัฐท้องถิ่นนอกจากจะมีผลต่อสังคมโดยรวมแล้ว ส่วนในวงวิชาการก็มีการตื่นตัวในการศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นกันมากขึ้นกล่าวคือ มีการตีพิมพ์เผยแพร่หนังสืองานวิจัยและบทความทางวิชาการที่เกี่ยวกับการศึกษาด้านการปกครองท้องถิ่น รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาด้านการปกครองท้องถิ่นทั้งในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ของหลายสถาบัน โดยคาดหวังว่าปริมณฑลทางการศึกษาดังกล่าวจะนำไปสู่การพัฒนาการปกครองท้องถิ่นและพัฒนาระบบอบประชาธิปไตยในระยะยาว (โอฬาร ถิ่นบางเตียว, 2551: 91)

แต่กระนั้นแล้ว การปกครองท้องถิ่นไทยก็ยังมีคงมีพัฒนาการที่ล่าช้าและประสบกับปัญหา อีกทั้งมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น อาทิ ปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐท้องถิ่นกับชุมชน ปัญหาของระบบตัวแทนที่ไม่ได้คุณภาพ ซึ่งกระบวนการการเลือกตั้งกลายเป็นเพียงกระบวนการที่มิได้มีความหมายในแง่ของการได้มาซึ่งตัวแทนที่มีคุณภาพและไม่ได้ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงหรือเป็นการมีส่วนร่วมเฉพาะกิจเท่านั้นและยังขาดการตรวจสอบการทำงานของตัวแทน ปัญหาการคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาระบบธุรกิจการเมืองหรือสภาผู้รับเหมา ปัญหาการผูกขาดอำนาจทางการเมืองตลอดจนความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นและนักการเมืองระดับชาติ หรือนักการเมืองและข้าราชการประจำ เป็นต้น

ทั้งนี้จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏขึ้นนั้นน่าจะเป็นเพราะว่าการศึกษาด้านการปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการศึกษาเพียงสองด้านเท่านั้นคือ การศึกษาในมิติการปกครอง (Local Government) ซึ่งเป็นการศึกษาที่เน้นการแสวงหารูปแบบ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เหมาะสม และการศึกษาในมิติการบริหารจัดการท้องถิ่น (Local Governance) ที่เน้นศึกษาการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อปรับปรุงและแก้ไขระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับให้เอื้อประโยชน์ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในขณะที่การศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง เศรษฐศาสตร์การเมือง โครงสร้างอำนาจและชนชั้นนำยังคงมีอยู่น้อยชิ้นนัก (ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2545: 64-68) เท่าที่กล่าวมาจะพบว่า การศึกษาด้านการปกครองท้องถิ่นจะเป็นการศึกษาเฉพาะด้านใดเป็นด้านหลักเท่านั้นและไม่สามารถสะท้อนรากของปัญหาที่แท้จริงและนำไปสู่การแก้ไขปัญหขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คลุมเครือหรือบางครั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็กลายเป็นฉนวนของปัญหาความแตกแยกในชุมชน แต่ก็ใช่ว่าการศึกษาตามแนวทางดังกล่าวจะมีมีคุณภาพแต่อย่างใด หากเพียงแต่เป็นการศึกษาที่ให้ภาพของท้องถิ่นที่คับแคบหรือเป็นเพียงสารัตถะของการปกครองท้องถิ่นเท่านั้น

ฉะนั้นการศึกษาการปกครองท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาการเมืองระดับท้องถิ่น (Local Politics) ที่เน้นการศึกษาอำนาจในชุมชน การแข่งขันการช่วงชิงอำนาจทางการเมือง การจัดสรรผลประโยชน์ในท้องถิ่น รวมถึงโครงสร้างอำนาจชุมชน (Community Power Structure) ภายใต้อิทธิพลของชุมชนที่มีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้สามารถเข้าใจความสัมพันธ์ของชุมชนและปัญหาต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งกล่าวได้ว่า หัวใจสำคัญของการปกครองท้องถิ่นอาจไม่ได้อยู่ที่แค่เพียงการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นผ่านสถาบันตัวแทนของรัฐในระดับท้องถิ่นหรือการเพิ่มขึ้นในเชิงปริมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น หากแต่ขึ้นอยู่กับชุมชน ซึ่งชุมชนเป็นตัวแปรสำคัญประการหนึ่งที่มีอำนาจเข้ามาอันมีผลสัมพันธ์โดยตรงต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแง่ของการเป็นแหล่งกำเนิดหรือกำหนดบุคคลที่จะเข้าสู่การมีอำนาจทางการเมืองผ่านการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ในแง่การตรวจสอบการทำงานของตัวแทน ตลอดจนการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเข้าใจการปกครองท้องถิ่น แต่ทว่าข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์กลับพบว่า ในทุกชุมชนจะประกอบไปด้วยชนชั้นอย่างน้อยสองชนชั้นคือชนชั้นผู้ปกครองและชนชั้นใต้ปกครอง โดยชนชั้นผู้ปกครองคือผู้ที่สามารถครอบครองทรัพยากรที่มีคุณค่าทางสังคมมากกว่าบุคคลอื่นและเปรียบเทียบกับได้กับโครงสร้างที่อยู่บนจุดสูงสุดของพีระมิด (Pyramid) และมวลชนเปรียบเสมือนโครงสร้างส่วนล่างของพีระมิด (Pyramid) เป็นคนส่วนมากของสังคมและมีทรัพยากรที่มีคุณค่าทางสังคมน้อยกว่าชนชั้นนำ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วอำนาจในแต่ละชุมชนจึงถูกผูกขาดอยู่ที่ชนชั้นนำของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นชนชั้นนำที่เป็นผู้นำทางการเมือง (Political Elite) ชนชั้นนำที่เป็นนักธุรกิจ (Business Elite) ชนชั้นนำที่เป็นข้าราชการ (Bureaucratic Elite) และชนชั้นนำที่เป็นผู้นำทางศาสนา (Religious Elite) โดยชนชั้นนำเหล่านี้จะอยู่ในสถานะของผู้นำทางความคิดของชุมชนและได้รับการยอมรับจากชุมชนในการตัดสินใจต่างๆของชุมชน นอกจากนั้นแล้วอำนาจและอิทธิพลของชนชั้นนำเหล่านี้ยังครอบคลุมไปถึงสถาบันหลักของสังคม โดยเฉพาะสถาบันที่ทำหน้าที่ในการปกครองซึ่งกลุ่มชนชั้นนำจะมีการรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่น โดยมีผลประโยชน์ อุดมการณ์ และเป้าหมายร่วมกันในการเข้าสู่การมีอำนาจทางการเมือง (Irving Louis Harowitz , 1962 อ้างใน สมจิต ปัญญาศักดิ์, 2528: 35) ด้วยเหตุนี้ กลุ่มชนชั้นนำจึงเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจและมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการเปลี่ยนแปลงต่างๆของชุมชนอย่างมาก

เพราะฉะนั้นการศึกษาโครงสร้างอำนาจชุมชนจึงจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับชนชั้นนำ ในฐานะที่เป็นโครงสร้างส่วนบนของชุมชนและประชาชนในฐานะโครงสร้างส่วนล่างของชุมชน โดยพิจารณาจากรูปแบบความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างกลุ่มชนชั้นนำ และความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างชนชั้นนำกับประชาชน ทั้งนี้ความสัมพันธ์ดังกล่าวอาจเกิดขึ้นบนพื้นฐานของความเสมอภาค หรือความแตกต่างทางด้านสถานภาพทางสังคม ตำแหน่งและความมั่งคั่ง ในรูปแบบของความสัมพันธ์แบบเครือข่าย ระบบอุปถัมภ์และการเป็นพันธมิตรทางการเมืองหรือกลุ่มฝักฝ่าย ซึ่งจะเป็นสิ่งที่สะท้อนภาพโครงสร้างอำนาจชุมชนว่ามีรูปแบบอย่างไร และท้ายที่สุดแล้วโครงสร้างอำนาจชุมชนก็จะเป็นตัวแปรหนึ่งที่กำหนดแบบแผนพฤติกรรมทางการเมืองในชุมชนและมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและการเมืองระดับท้องถิ่น

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการศึกษาเกี่ยวกับชนชั้นนำและโครงสร้างอำนาจชุมชนในสังคมไทยจะเคยมีนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ทำการศึกษาไว้ก่อนหน้าดังเช่น การศึกษาของจักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ (2513) , นลินี ตันธุนิษฐ์ (2525) , ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2526) , สมจิต ปัญญาศักดิ์ (2528) , ศรีสมภพ จิตรภิมรย์ศรี (2529) , นิคม สุวรรณรุ่งเรือง (2531) , พิชาย รัตนดิถก ณ ภูเก็ต (2533) , กฤษณะ พิณีจ (2539) , Charles F. Keys (1970) และ Clark D. Neher (1974) ซึ่งผลการศึกษส่วนใหญ่ต่างก็มีข้อสรุปร่วมกันว่าโครงสร้างอำนาจชุมชนของสังคมไทยมีลักษณะเป็นแบบผูกขาดหรือแบบปิรามิด (Elitist Model or Monolithic Structure) กล่าวคือ ในชุมชนจะมีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจำนวนน้อยที่มีตำแหน่งทางการเมือง มีตำแหน่งทางสังคม มีทรัพย์สินสมบัติหรือมีความมั่งคั่ง ซึ่งบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเหล่านี้ จะได้รับการยอมรับจากประชาชนและเป็นผู้ผูกขาดอำนาจการตัดสินใจในชุมชน (Authoritative Decision-Making) ในขณะที่ประชาชนส่วนใหญ่จะไม่ต้องการหรือไม่มีส่วนร่วมต่อการตัดสินใจดังกล่าว โดยบุคคลกลุ่มนี้มักจะ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ครู พระ เจ้าหน้าทีของรัฐ หรือกลุ่มที่ Keys เรียกว่า ชนชั้นนำที่เป็นตัวกลาง (Synaptic Leader) และกลุ่มที่ Neher เรียกว่า กลุ่มผู้ที่สนใจในกิจกรรมทางการเมือง (Middle Man) เป็นต้น

ในทางตรงกันข้าม การศึกษาครั้งนี้มีความแตกต่างจากงานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นกล่าวคือจากข้อสรุปเกี่ยวกับชนชั้นนำและโครงสร้างอำนาจชุมชนที่ว่า อำนาจการตัดสินใจในนโยบายหรือกิจกรรมต่างๆของชุมชนมักจะถูกผูกขาดอยู่ที่ชนชั้นนำระดับสูงของชุมชนเท่านั้น นับได้ว่าเป็นโครงสร้างที่ไม่เอื้อหนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แต่เป็นโครงสร้างอำนาจที่เอื้อประโยชน์ให้เกิดการเมืองแบบระบบอุปถัมภ์ที่เน้นความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้ได้อุปถัมภ์ ฉะนั้นจึงน่าสนใจว่าลักษณะการอธิบายโครงสร้างอำนาจชุมชนดังกล่าว ยังสามารถสะท้อนภาพของชุมชนดังเช่นที่ว่ามันอยู่หรือไม่ ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศและโลกอย่างรวดเร็ว อาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า โครงสร้างอำนาจชุมชนจึงถูกตั้ง

คำถามในปัจจุบันว่า มีทิศทางเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร โดยชนชั้นนำมีบทบาทมากขึ้นหรือ บทบาทของชนชั้นนำถูกทดแทนและมวลชนมีบทบาทมากขึ้น จึงเป็นที่น่าสืบค้นต่อไปอย่างยิ่งว่า โครงสร้างอำนาจชุมชนมีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการเมืองระดับท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เนื่องจากงานศึกษาด้านชนชั้นนำและโครงสร้างอำนาจส่วนใหญ่มักจะทำการศึกษาเฉพาะชุมชนที่เน้นความเหมือนกัน/ร่วมกันของวัฒนธรรมหรือชาติพันธุ์เดียวกันเท่านั้น ตลอดจนจนเป็นการศึกษาที่ไม่มีความต่อเนื่องและเป็นเพียงการศึกษาในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น

โดยผู้ศึกษาได้เลือกทำการศึกษาด้านการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระดับท้องถิ่นของชุมชนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์: กรณีศึกษาดำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เนื่องด้วยพื้นที่ดังกล่าวเป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ประกอบด้วย 7 ชาติพันธุ์คือ จีนยูนนาน (อดีตทหารจีนคณะชาติ) อาข่า, มูเซอ, เมี่ยน, ลีซู, ไทใหญ่และลัวะ ซึ่งกลุ่มจีนยูนนาน (อดีตทหารจีนคณะชาติ) เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีจำนวนมากที่สุดในพื้นที่และเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีบทบาทสำคัญในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนทั้งอดีตและปัจจุบันกล่าวคือ กลุ่มจีนยูนนาน (อดีตทหารจีนคณะชาติ) ได้อพยพลี้ภัยทางการเมืองภายในประเทศเข้ามาอยู่ในประเทศไทยนับตั้งแต่ปีพ.ศ.2504 ซึ่งเป็นการอพยพเข้ามาในลักษณะของกองกำลังต่างชาติที่มีการติดอาวุธและไม่ได้รับอนุญาตจากรัฐไทย อีกทั้งยังไม่ถูกควบคุมจากรัฐไทยในขณะนั้น ที่เป็นเช่นนี้เนื่องด้วยความสัมพันธ์ระหว่างไทยและสหรัฐฯ ในช่วงสงครามเย็น ไทยในฐานะภาคีสมาชิกของค่ายโลกเสรีจึงจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือกับกลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติ เพราะสหรัฐฯ ต้องการใช้อดีตทหารจีนคณะชาติเป็นพื้นที่สงครามตัวแทน (Proxy War) ในการปะทะกันระหว่างอุดมการณ์ประชาธิปไตยและอุดมการณ์คอมมิวนิสต์ ในอีกด้านหนึ่งกล่าวได้ว่ารัฐไทยก็เล็งเห็นว่า กลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายแดนของประเทศจะเป็นเสมือนรัฐกันชน (Buffer State) เพื่อป้องกันการแทรกซึมของลัทธิคอมมิวนิสต์ในพื้นที่ที่เข้าไปไม่ถึง

สำหรับการดำรงอยู่ของกลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติในช่วงแรกนั้น จึงไม่มีการวางอาวุธอยู่ภายใต้กฎหมายของรัฐไทยและด้วยลักษณะที่กลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติเหล่านี้เป็นทหารโดยอาชีพและลักษณะเฉพาะของพื้นที่ที่แห้งแล้งและกันดารยากต่อการเพาะปลูก ประกอบกับพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตชายแดนไทย-พม่าที่มีแหล่งปลูกฝิ่นขนาดใหญ่ของโลก จึงทำให้กลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการลำเลียงและการขนฝิ่นเป็นกองคาราวาน (McCoy, Alfred W, 1989: 31) จนกระทั่งเกิดสงครามฝิ่นขึ้นในปีพ.ศ.2510 ทำให้รัฐไทยได้ดำเนินการปราบปรามกลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติให้มีการวางอาวุธและประกอบอาชีพสุจริตภายใต้กฎหมายของรัฐไทยในปีพ.ศ.2513 และภายหลังจากที่กลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติได้ยอมวางอาวุธและอาศัยอยู่ในฐานะของราษฎรอพยพ รัฐไทยจึงได้เข้าไปมี

บทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ดังกล่าวทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม กล่าวคือ ในด้านเศรษฐกิจรัฐไทยและรัฐบาลไต้หวันได้ร่วมมือกันในการส่งเสริมสร้างอาชีพให้แก่อดีตทหารจีนคณะชาติเพื่อทดแทนและป้องกันการประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายของอดีตทหารจีนอพยพ ด้วยการจัดสรรที่ดินทำกินให้ครอบครัวละไม่เกิน 15 ไร่ ส่งเสริมให้มีการประกอบอาชีพที่ไม่แย่งอาชีพของชาวพื้นเมืองที่กระทำอยู่โดยส่งเสริมโครงการอุตสาหกรรมใบชาในปีพ.ศ.2516 ปัจจุบันชากรกลายเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของชุมชนแห่งนี้และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างรายได้ให้กับชุมชนเป็นอย่างมาก

ส่วนในด้านสังคมและวัฒนธรรม การแยกตัวอยู่อย่างโดดเดี่ยวในดินแดนแห่งสนธิสัญญาและการมีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมเช่น การสืบทอดทางวัฒนธรรมผ่านพิธีกรรมต่างๆ ผ่านการเรียนการสอนแบบเฉพาะของชุมชนอดีตทหารจีนคณะชาติและลักษณะเฉพาะที่ชอบอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเป็นสิ่งที่ทำให้กลุ่มผู้อพยพและลูกหลานอดีตทหารจีนคณะชาติไม่ได้ให้ความสำคัญในการปรับตัวและยอมรับในประเพณี วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของประเทศที่ตนเองเข้ามาอาศัย ทำให้กลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติไม่สามารถพูดและเข้าใจภาษาไทยได้และกลายเป็นอุปสรรคสำคัญในการติดต่อสื่อสารกับรัฐและชุมชนชาวพื้นเมืองที่อยู่รอบข้าง รัฐไทยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการผสมกลมกลืนคนกลุ่มนี้ให้มีความจงรักภักดีต่อประเทศไทยและได้เริ่มดำเนินนโยบายผสมกลมกลืน (Assimilation) ผ่านระบบการศึกษาของรัฐ โดยดำเนินการปิดโรงเรียนสอนภาษาจีนในปีพ.ศ.2517 และทำการเปิดโรงเรียนที่สอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่พ.ศ.2518 เป็นต้นมา ซึ่งทำให้กลุ่มลูกหลานอดีตทหารจีนคณะชาติต้องเข้าสู่ระบบการศึกษาสมัยใหม่ของรัฐไทย

สำหรับด้านการเมืองรัฐไทยก็ได้ดำเนินการให้สถานภาพคนต่างด้าวและแปลงสัญชาติให้กับอดีตทหารจีนคณะชาติ เนื่องจากอดีตทหารจีนคณะชาติบางส่วนได้ทำคุณประโยชน์ให้กับรัฐไทยในการต่อสู้กับกลุ่มผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ระหว่างพ.ศ.2517-2527 นอกจากนั้นแล้วรัฐไทยยังได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองภายในชุมชน โดยในอดีตหัวหน้าชุมชนจะมาจากการแต่งตั้งของผู้นำกองทัพจึงทำให้การปกครองอยู่ภายใต้อำนาจเบ็ดเสร็จของคนผู้นำกองทัพแต่งตั้ง แต่เมื่อกระทรวงมหาดไทยประกาศให้ดอยแม่สลองเป็นหมู่บ้านราษฎรที่ถูกต้องตามกฎหมายลักษณะการปกครองท้องที่พ.ศ.2457 ในปีพ.ศ.2527 ทำให้ต้องมีการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แต่ในทางปฏิบัตินั้นไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องด้วยลักษณะของวัฒนธรรมจีนที่ให้ความสำคัญกับระบบอาวุโสและลักษณะของกองทัพที่ต้องเชื่อฟังผู้นำกองทัพจึงทำให้ประชาชนยังยึดติดอยู่ในระบบความเชื่อดั้งเดิม มีความเกรงกลัวและไม่กล้าแสดงความคิดเห็นใดๆ ในขณะนั้น และในขณะเดียวกันประชาชนในหมู่บ้านเองก็ไม่มีคุณสมบัติตามที่ราชการกำหนดคือไม่มีสัญชาติไทยจึงทำให้กลุ่มบุคคลที่จะสามารถเข้าสู่การมีอำนาจทางการเมืองที่ถูกต้องตามกฎหมายในระยะแรกคือกลุ่มผู้นำทหารที่ได้รับมอบสัญชาติไทยในรุ่นแรก จึง

ทำให้การปกครองในระยะแรกมีการสืบทอดอำนาจโดยวิธีการแต่งตั้งบุคคลและแม้จะมีการทดลองให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการหมู่บ้าน แต่ก็ปรากฏว่าผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งก็มักจะเป็นบุคคลกลุ่มเดิมที่เคยบริหารและเป็นบุคคลที่มีฐานะค่อนข้างดี

และภายหลังจากที่สภาตำบลแม่สลองนอกได้รับการยกสถานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สลองนอก เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2540 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยครั้งที่ 3 พบว่า การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกองค์การปกครองท้องถิ่นก็ยังเป็นบุคคลกลุ่มเดิมหรือเป็นลูกหลานของกลุ่มหัวหน้าอดีตทหารจีนคณะชาติแทบทั้งสิ้น (ปีพ.ศ.2540, 2544และ2548) แต่ทว่าการเลือกตั้งครั้งล่าสุดที่ผ่านมา (ปีพ.ศ.2552) กลับพบว่า มีการแข่งขันทางการเมืองเพิ่มมากขึ้นในการเข้าไปสู่การมีอำนาจทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบลกล่าวคือ มีการเปลี่ยนแปลงในด้านของตัวบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งมีความหลากหลายมากขึ้นจากเดิมที่มักจะเป็นกลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติและลูกหลานอดีตทหารจีนคณะชาติมาเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่จากชาติพันธุ์อื่นๆ อีกทั้งยังมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะของกลยุทธ์ที่ใช้ในการหาเสียง โดยมีการอ้างความชาติพันธุ์หรือการถือตัวว่าเป็นตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ใดชาติพันธุ์หนึ่ง ที่ต้องการเข้าไปมีพื้นที่ มีอำนาจ ต่อรอง ผลประโยชน์เพื่อกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเองในองค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนั้นแล้วการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรในพื้นที่ซึ่งมีผลสำคัญต่อการแข่งขันทางการเมืองในพื้นที่อีกด้วยกล่าวคือ กลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ เช่น อาข่า มูเซอ ลีซู เมี่ยน ไทใหญ่และลัวะ ต่างก็ได้รับสถานภาพหรือได้รับสัญชาติไทยมากขึ้น ในขณะที่กลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติที่ได้รับการศึกษาและมีสัญชาติต่างก็อพยพออกนอกพื้นที่และประกอบอาชีพในพื้นที่อื่น จากลักษณะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ส่งผลให้โครงสร้างอำนาจชุมชนแบบเดิมที่มีการผูกขาดอำนาจอยู่ในมือของกลุ่มชาติพันธุ์ใหญ่หรือกลุ่มลูกหลานอดีตทหารจีนคณะชาติเริ่มมีการสั่นคลอนขึ้น โดยกลุ่มชาติพันธุ์อื่นเริ่มมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งลักษณะเช่นนี้จะมีผลโดยตรงต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ฉะนั้นจากการเปลี่ยนแปลงที่ได้กล่าวมาจึงเป็นสิ่งที่น่าตั้งคำถามว่า หลังจากการดำเนินนโยบายผสมกลมกลืนทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น การได้รับสัญชาติไทยของประชาชนในชุมชน และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจทั้งที่เกิดจากการท่องเที่ยวและการประกอบอาชีพ และตลอดจนการกระจายอำนาจจากรัฐสู่ท้องถิ่นนั้น ชุมชนชายแดนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ภายใต้ระบบวัฒนธรรมที่กำกับอยู่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงชนชั้นนำและโครงสร้างอำนาจชุมชนหรือไม่/อย่างไร หรืออีกนัยหนึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสะท้อนถึงความคิดของประชาชนในการเลือกบุคคลที่จะมาเป็นตัวแทนของตนเองอย่างไรและเกิดขึ้นบนเงื่อนไขใด และท้ายที่สุดแล้วการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับ

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในระดับท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร โดยมุ่งหวังว่าการศึกษาในครั้งนี้จะสามารถนำไปสู่การทำความเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในระดับท้องถิ่นภายใต้บริบทการเมือง (อำนาจท้องถิ่น) เศรษฐกิจ (ทุนนิยม) สมัยใหม่ ตลอดจนเป็นการเพิ่มพูนเสริมต่อองค์ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างอำนาจชุมชนในสังคมไทยหรืออาจนำไปปรับใช้เทียบเคียงการนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างอำนาจชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ชายแดนและมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ได้

1.2 คำถามในการวิจัย

1. ชุมชนตำบลแม่สลอนนอกมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมตั้งแต่พ.ศ.2540-2552 อย่างไร
2. มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชน
3. การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระดับท้องถิ่นตั้งแต่พ.ศ.2540-2552 หรือไม่ อย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนตั้งแต่พ.ศ.2540-2552
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชน
3. เพื่ออธิบายและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระดับท้องถิ่นตั้งแต่พ.ศ. 2540-2552

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตของเนื้อหาและระยะเวลา

การศึกษานี้มีขอบเขตในการศึกษาถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์เชิงอำนาจในกลุ่มชนชั้นนำ และระหว่างชนชั้นนำกับประชาชน พร้อมทั้งรูปแบบความสัมพันธ์ดังกล่าวสะท้อนถึงพลวัตของโครงสร้างอำนาจชุมชนในแต่ละช่วงเวลาอย่างไร ท้ายที่สุดแล้วโครงสร้างอำนาจชุมชนมีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการเมืองระดับท้องถิ่น ในประเด็นการเข้าสู่อำนาจ (การเลือกตั้ง) การใช้อำนาจ (การกำหนดนโยบาย) การตรวจสอบการใช้อำนาจ การลงสู่อำนาจหรือมีการหมุนเวียนอำนาจอย่างไร

โดยทำการศึกษาเฉพาะช่วงเวลาพ.ศ.2540-2552 เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเวลาที่มีการเลื่อนสถานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล โดยในระยะแรก (พ.ศ.2540-2448) เป็นช่วงที่มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยอ้อม และตั้งแต่พ.ศ.2548-2552 เป็นช่วงของการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ซึ่งทำให้โครงสร้างอำนาจชุมชนแบบเดิมเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นจากเดิมที่มีการผูกขาดการครองอำนาจโดยกลุ่มชนชั้นนำบางกลุ่มหรือกลุ่มชาติพันธุ์ใดเพียงชาติพันธุ์หนึ่ง แต่เมื่อมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ทำให้คนรุ่นใหม่ที่มีการศึกษา มีสถานภาพทางเศรษฐกิจดีเริ่มเข้าไปมีบทบาททางการเมืองในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้นหรือหมายความว่าโครงสร้างอำนาจชุมชนมีความหลากหลายมากขึ้น ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจึงมีผลโดยตรงต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.4.2 ขอบเขตของพื้นที่

เนื่องด้วยการศึกษานี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) ผู้ศึกษาจึงมุ่งศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระดับท้องถิ่นของชุมชนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์: กรณีศึกษาดำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เนื่องจากตำบลดังกล่าวเป็นตำบลที่ประกอบด้วยชุมชนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และตั้งอยู่ในพื้นที่ชายแดนระหว่างไทยกับสหภาพพม่าและยังเป็นชุมชนที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่น่าสนใจ ตลอดจนเป็นพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่เกิดจากทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในอย่างชัดเจน และผลจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจภายในชุมชนระหว่างกลุ่มชนชั้นนำ และชนชั้นนำกับประชาชนเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงและมีผลโดยตรงต่อการเมืองระดับท้องถิ่น

อีกทั้งจากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของผู้ศึกษาก็พบว่า การศึกษาเกี่ยวกับชนชั้นนำ และโครงสร้างอำนาจชุมชนส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเฉพาะพื้นที่หรือเฉพาะชุมชนที่มีความคล้ายคลึงกัน ทางสังคม ศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี ส่วนการศึกษาโครงสร้างอำนาจชุมชนที่มีความหลากหลาย ทางชาติพันธุ์ยังมีอยู่น้อยชิ้นนัก ทั้งนี้ข้อเท็จจริงดังที่ประจักษ์ว่า ในประเทศไทยประกอบด้วย ประชากรที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ และนอกจากนั้นแล้ว การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับพื้นที่ที่ ทำการศึกษานั้น เป็นการศึกษาที่เน้นศึกษาเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือกลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติว่า ทำไมกลุ่มคนเหล่านี้จึงอพยพเข้ามาและมีผลกระทบทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรมต่อประเทศไทยอย่างไร หรือไม่ก็เป็นเพียงการนำเสนอถึงการปรับตัวในการดำรงอัตลักษณ์ ทางชาติพันธุ์ของกลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติเท่านั้น

1.4.3 ขอบเขตของประชากร

สำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารุ่นนี้ได้แก่ เจ้าหน้าที่/ข้าราชการประจำที่ปฏิบัติงานใน เขตตำบลกลุ่มหนึ่ง นักการเมืองท้องถิ่นกลุ่มหนึ่ง และตัวแทนประชาชนกลุ่มต่างๆในพื้นที่กลุ่มหนึ่ง รวมเป็น 3 กลุ่ม ทั้งนี้ก็เพราะว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่/ข้าราชการประจำที่ปฏิบัติงานในเขตตำบลแม่สลอนนอก คือกลไกของรัฐที่อยู่อย่างถาวร ซึ่งสามารถเห็นความสัมพันธ์ในกลุ่มชนชั้นนำและระหว่างชนชั้นนำกับ ประชาชนอย่างใกล้ชิด อีกทั้งเปรียบเสมือนกับคนภายนอกที่มองชุมชน ซึ่งจะให้เห็นภาพของชุมชนที่เป็น กลางไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่วนนักการเมืองท้องถิ่นคือผู้ที่มิบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจในกิจกรรม และนโยบายต่างๆของชุมชน และตัวแทนประชาชนกลุ่มต่างๆในพื้นที่คือผู้ที่สามารถให้ภาพการ เปลี่ยนแปลงของชุมชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันได้เป็นอย่างดีและเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชนชั้น นำในทางการเมือง (Governing Elite) และเป็นผู้ที่เคยมีส่วนได้ส่วนเสียกับการแข่งขันทางการเมือง ภายในชุมชน

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ของชุมชนในช่วงพ.ศ.2540-2552
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรมของชุมชน
3. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมที่มี ผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในระดับท้องถิ่นตั้งแต่พ.ศ.2540-2552
4. ทำให้ทราบถึงพลังและข้อจำกัดของโครงสร้างอำนาจชุมชนที่มีผลต่อการเมืองระดับท้องถิ่น ทั้งการเข้าสู่อำนาจทางการเมือง การใช้อำนาจทางการเมืองและการตรวจสอบการใช้อำนาจ

5. ใช้เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจและแก้ไขปัญหาการเมืองในระดับท้องถิ่นภายใต้บริบทของการเมือง (อำนาจท้องถิ่น) เศรษฐกิจ (ทุนนิยม) สมัยใหม่และโครงสร้างอำนาจชุมชนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์
6. เป็นการเพิ่มพูนเสริมต่อองค์ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างอำนาจชุมชนในสังคมไทยได้

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

โครงสร้างอำนาจชุมชน หมายถึง ปัจจัยภายในและภายนอกชุมชนที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชน และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแบบแผนความสัมพันธ์เชิงอำนาจในกลุ่มชนชั้นนำและระหว่างชนชั้นนำกับประชาชน ซึ่งจะสะท้อนถึงรูปแบบของโครงสร้างอำนาจชุมชนที่อาจจะมีบุคคลเพียงกลุ่มเดียวที่ผูกขาดอำนาจในชุมชนหรือมีบุคคลจากหลากหลายกลุ่มที่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและกิจกรรมต่างๆของชุมชน

ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคลในสังคมที่อาจเกิดจากความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกันหรือไม่เท่าเทียมกัน ในที่นี้หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในกลุ่มชนชั้นนำและระหว่างกลุ่มชนชั้นนำกับประชาชน ทั้งที่เกิดจากความสัมพันธ์แบบเครือข่าย ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ ความเป็นชาติพันธุ์และความสัมพันธ์แบบพันธมิตรทางการเมืองหรือกลุ่มฝักฝ่ายทั้งในด้านความร่วมมือและความขัดแย้ง

ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ หมายถึง ชุมชนในระดับตำบลซึ่งประกอบด้วยประชากรที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ทั้ง 7 กลุ่มชาติพันธุ์ได้แก่ จีนยูนนาน (อดีตทหารจีนคณะชาติ), อาข่า, มูเซอ, เมี่ยน, ลีซู, ไทใหญ่ และลัว

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระดับท้องถิ่น หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในการเข้าสู่อำนาจ (การเลือกตั้ง) การใช้อำนาจ (การกำหนดนโยบาย) การตรวจสอบการใช้อำนาจ และการลงสู่อำนาจหรือการหมุนเวียนอำนาจในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งแต่พ.ศ.2540-ปัจจุบัน

1.7 การนำเสนอผลการศึกษา

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาแล้วแบ่งเนื้อหาในการนำเสนอออกเป็น 6 บท มีรายละเอียดในการนำเสนอแต่ละบทดังต่อไปนี้

บทที่ 1 เป็นการนำเสนอที่มาและความสำคัญของปัญหา คำถามในการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ และกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งเป็นการนำเสนอเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ทั้งหมด

บทที่ 2 เป็นการนำเสนอการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ศึกษาได้นำแนวคิดเกี่ยวกับอำนาจและอิทธิพล แนวคิดเกี่ยวกับชนชั้นนำและการศึกษา โครงสร้างอำนาจชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ และแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นชาติพันธุ์และอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ ตลอดจนได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมาเป็นเครื่องมือและเป็นกรอบความคิดรวบยอดในการวิจัย

บทที่ 3 เป็นการนำเสนอระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนในการทำวิจัยอันได้แก่ การดำเนินการวิจัย ประชากรและวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการจัดเก็บข้อมูล ในเบื้องต้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การตรวจสอบข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 เป็นการนำเสนอข้อมูลจากการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยละเอียดและนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาข้อที่ (1) และ (2)

บทที่ 5 เป็นการนำเสนอข้อมูลจากการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยละเอียดและนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาข้อที่ (3)

บทที่ 6 เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยรวมทั้งหมดในการศึกษาเรื่องนี้ โดยนำเสนอในรูปแบบของการพรรณนาและทำการสรุปผลการศึกษา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ในการศึกษาทำนองเดียวกันนี้และยังเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

1.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาจึงได้นำมากำหนดเป็นกรอบและแนวทางในการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระดับท้องถิ่นของชุมชนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์: กรณีศึกษาตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงรายดังนี้

